

TALABA-YOSHLARNING IJTIMOIIY-INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRISH MASALALARI

Erkinboyeva Zilola Fayzillo qizi

Muhammadaliyev Omadbek Solijon o’g’li

Andijon davlat pedagogika instituti Ijtimoiy va amaliy fanlar fakulteti

Tarix yo’nalishi 2-bosqich talabalari

erkinboyevazilola956@gmail.com

Annotatsiya; Mazkur maqolada talaba-yoshlarning ijtimoiy-innovatsion faolligini oshirishning dolzarb masalalari tahlil qilinadi. Unda yoshlarning jamiyatdagi faolligini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlar, ta’lim tizimining roli, motivatsion omillar hamda mavjud muammolar va ularning yechimlari ko’rib chiqiladi. Shuningdek, raqamli texnologiyalar va zamonaviy ta’lim muhitining yoshlar faolligiga ta’siri yoritiladi.

Kalit soʻzlar: talaba-yoshlar, innovatsiya, ijtimoiy faollik, ta’lim tizimi, motivatsiya, raqamli texnologiyalar

Аннотация; В статье анализируются актуальные вопросы повышения социально-инновационной активности студенческой молодежи. Рассматриваются инновационные подходы, роль образовательной системы, мотивационные факторы, а также существующие проблемы и пути их решения. Особое внимание уделяется влиянию цифровых технологий на активность молодежи.

Ключевые слова: студенты, инновации, социальная активность, образование, мотивация, цифровые технологии

Abstract: This article analyzes the issues of increasing the socio-innovative activity of students. It discusses innovative approaches, the role of the education system, motivational factors, as well as existing challenges and their solutions. Special attention is given to the impact of digital technologies on youth engagement.

Keywords: students, innovation, social activity, education, motivation, digital technologies.

Hozirgi davrda jamiyat taraqqiyoti ko‘p jihatdan yoshlarning faolligi va innovatsion fikrlash darajasiga bog‘liq. Talaba-yoshlar jamiyatning eng faol qatlamlaridan biri bo‘lib, ularning ijtimoiy va innovatsion faoliyatga jalb etilishi davlat va jamiyat rivoji uchun muhim omil hisoblanadi. Shu sababli, talaba-yoshlarning ijtimoiy-innovatsion faolligini oshirish masalasi bugungi kunda dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

Ijtimoiy-innovatsion faollik – bu yoshlarning jamiyat hayotida faol ishtirok etishi, yangi g‘oya va tashabbuslarni ilgari surishi hamda ularni amaliyotga joriy etishga intilishidir. Bunday faollik yoshlarning nafaqat bilim darajasi, balki ularning dunyoqarashi, tashabbuskorligi va ijtimoiy mas’uliyatini ham aks ettiradi.

Ta’lim tizimi talaba-yoshlarning ijtimoiy-innovatsion faolligini shakllantirishda asosiy omillardan biridir. Zamonaviy ta’lim yondashuvlari: mustaqil fikrlashni rivojlantirish, muammoli vaziyatlarni hal qilish ko‘nikmalarini shakllantirish, ijodiy yondashuvni rag‘batlantirish kabi jihatlar orqali yoshlarning faolligini oshiradi. Oliy ta’lim muassasalarida innovatsion loyihalar, startaplar va ilmiy-tadqiqot ishlari talaba-yoshlarning amaliy faoliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Talaba-yoshlarning faolligini oshirishda motivatsiya muhim rol o‘ynaydi. Quyidagi omillar asosiy motivatsiya manbalari hisoblanadi: rag‘batlantirish tizimi (grantlar, stipendiyalar); ijtimoiy e’tirof va qo‘llab-quvvatlash; o‘zini namoyon qilish imkoniyati; zamonaviy infratuzilma va texnologiyalar.

Motivatsiya yetarli darajada bo‘lmagan holatlarda yoshlarning ijtimoiy faolligi pasayishi mumkin. Raqamli texnologiyalar talaba-yoshlarning ijtimoiy-innovatsion faolligini oshirishda katta imkoniyatlar yaratmoqda. Internet, ijtimoiy tarmoqlar va onlayn platformalar orqali yoshlar: o‘z g‘oyalarini keng auditoriyaga taqdim etadi

hamkorlik aloqalarini rivojlantiradi, yangi bilim va ko‘nikmalarni egallaydi

Shu bilan birga, raqamli muhitda noto‘g‘ri axborotlar tarqalishi va vaqtni samarasiz sarflash kabi muammolar ham mavjud.

Talaba-yoshlarning ijtimoiy-innovatsion faolligini oshirishda quyidagi muammolar uchraydi:

tashabbuslarni qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarining yetarli emasligi, amaliy imkoniyatlarning cheklanganligi, axborot yetishmasligi

Ushbu muammolarni hal etish uchun:

1. Ta’lim tizimida innovatsion muhitni kuchaytirish
2. Yoshlar loyihalarini moliyaviy qo‘llab-quvvatlash
3. Mentorlik va trening dasturlarini kengaytirish zarur hisoblanadi.

Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko‘rsatadiki, talaba-yoshlarning ijtimoiy-innovatsion faolligini oshirishda tizimli yondashuv muhim ahamiyatga ega. Masalan, Yevropa davlatlarida yoshlar uchun maxsus innovatsion markazlar, startup inkubatorlar va texnoparklar faoliyat yuritadi. Bu markazlar yoshlarning o‘z g‘oyalarini amaliyotga joriy etishiga imkon yaratadi.

AQSh va Janubiy Koreya tajribasida esa universitetlar bevosita ishlab chiqarish va biznes sektori bilan integratsiya qilingan. Natijada talabalar o‘qish jarayonidayoq real loyihalarda ishtirok etib, innovatsion faoliyatga jalb qilinadi.

Startup madaniyati va uning ahamiyati

So‘nggi yillarda startup loyihalar talaba-yoshlarning innovatsion faolligini oshirishning eng samarali vositalaridan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda. Startup – bu yangi g‘oya asosida yaratilgan va rivojlanishga yo‘naltirilgan loyiha bo‘lib, u yoshlarning tashabbuskorligini oshiradi.

Ijtimoiy loyihalar orqali faollikni rivojlantirish

Talaba-yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishda turli ijtimoiy loyihalar muhim vosita hisoblanadi. Jumladan: ekologik aksiyalar, volontyorlik harakatlari, ijtimoiy yordam loyihalari bunday faoliyatlar yoshlarning jamiyat muammolariga befarq bo‘lmaslik hissini shakllantiradi.

Shuningdek, ijtimoiy loyihalarda ishtirok etish orqali talabalar liderlik, jamoada ishlash va muammolarni hal qilish ko‘nikmalarini rivojlantiradi.

Yoshlar siyosati va davlat qo‘llab-quvvatlashi

Talaba-yoshlarning faolligini oshirishda davlat siyosati muhim o‘rin tutadi.

Yoshlarni qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan dasturlar:

grantlar va stipendiyalar, innovatsion loyihalarni moliyalashtirish, yoshlar markazlari faoliyati orqali amalga oshiriladi.

Davlat tomonidan yaratilayotgan imkoniyatlardan samarali foydalanish esa yoshlarning o‘ziga bog‘liq bo‘lib, ularning tashabbuskorligi va intilishlari muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent, 2008.
2. Yo‘ldoshev J. Yoshlar siyosati va ijtimoiy faollik. – Toshkent, 2021.
3. Drucker P. Innovation and Entrepreneurship. – New York, 2014.
4. OECD. Youth and Innovation Report. – Paris, 2020.
5. Xamidova, R. O. (2025). XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA TARIX FANI O ‘QITUVCHILARINI TESTOLOGIK FAOLIYATGA TAYYORLASH OMILLARI. Универсальная индексная библиотека инновационных исследований в современном мире: теория и практика, 4(29), 34-36.
6. Ahrorbek, A. (2022). SOCIAL AND ECONOMIC SITUATION OF THE STATE OF KHOREZMSHAHS. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH* ISSN: 2277-3630 Impact factor: 8.036, 11(08), 25-27.
7. Khamidova, R. (2025, November). THE ROLE OF TESTOLOGICAL ACTIVITY IN ASSESSING STUDENTS'KNOWLEDGE. In International Conference on Culture & History (Vol. 1, No. 2, pp. 42-44).
8. Ahmadjonov, A. (2025). THE JEWS OF CENTRAL ASIA DURING THE RUSSIAN EMPIRE AND SOVIET ERA: THE LEGAL, SOCIAL, AND CULTURAL LIFE OF THE BUKHARAN JEWS. *Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук Actual Problems of Humanities and Social Sciences.*, 5(9), 9-13.